

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Dunajska 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97 F: 01 478 36 08

E: gp.avk@gov.si

www.varstvo-konkurence.si

Številka: 3061-8/2023-45

Datum: 11. 9. 2023

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), izdaja v senatu pod predsedstvom Andreja Matvoza ob sodelovanju mag. Karle Pinter, mag. Rene Redžiča, Istoka Prodana in mag. Mirjane Rozman kot članov senata, na podlagi 12. in 32. člena v povezavi s tretjim odstavkom 70. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljnjem besedilu: ZPOMK-2) v zadevi presoje priglašene koncentracije podjetij C&G zastopanje, svetovanje in inženiring d.o.o., Riharjeva ulica 38, 1000 Ljubljana, matična številka: 5297184000, ki ga zastopa direktor Marko Gabrovšek (v nadaljevanju: C&G ali priglasitelj), in ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji o.p., d.o.o., Tivolska cesta 48, 1000 Ljubljana, in DD Elmont trgovina, inženiring in proizvodnja električnih naprav in napeljav d.o.o. Krško, Cesta krških žrtev 135E, 8270 Krško, matična številka: 5829119000, ki ga zastopa direktor Metod Pirc (v nadaljevanju: DD Elmont ali ciljno podjetje), na zahtevo, na nejavni seji dne 11. 9. 2023 naslednjo

OD LO Č B O

- 1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence koncentraciji podjetij C&G zastopanje, svetovanje in inženiring d.o.o., Riharjeva ulica 38, 1000 Ljubljana, in DD Elmont trgovina, inženiring in proizvodnja električnih naprav in napeljav d.o.o. Krško, Cesta krških žrtev 135E, 8270 Krško, ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.**
- 2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.**

O b r a z l o ž i t e v :

I. PRIGLASITEV IN UDELEŽENCI POSTOPKA

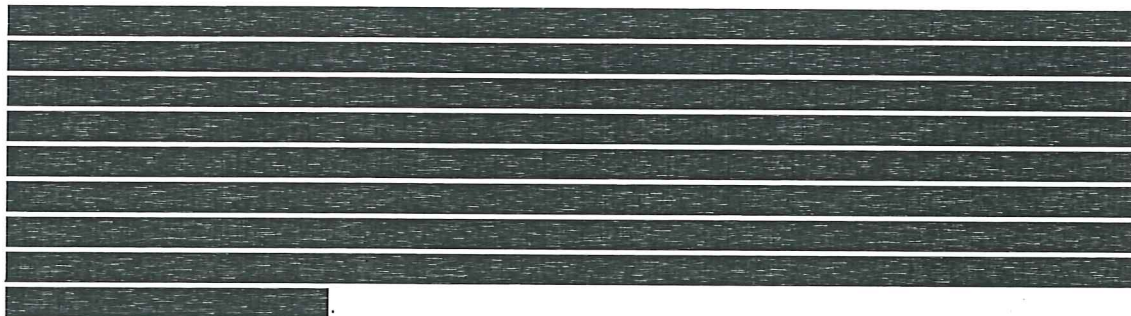
1. Agencija je 24. 3. 2023 prejela priglasitev koncentracije podjetij C&G. in DD Elmont. Koncentracijo je priglasilo podjetje C&G.
2. Podjetje C&G zastopanje, svetovanje in inženiring d.o.o., in Ivan Čolak sta 24. 2. 2023 sklenila Pogodbo o prodaji in nakupu poslovnega deleža v družbi DD Elmont trgovina, inženiring in proizvodnja električnih naprav in napeljav d.o.o. Krško, v obliki notarskega zapisa notarke Barbare Andrič Velkovrh opr. št. SV-218/2023 (v nadaljevanju: Prodajna pogodba).
3. Podjetje C&G kupuje od prodajalca poslovni delež št. 66337, ki predstavlja 17 % delež v osnovnem kapitalu podjetja DD Elmont. Podjetje DD Elmont ima še dva lastna poslovna deleža,

¹ Uradni list RS, št. 130/22.

ki predstavljata skupaj 83 % delež v osnovnem kapitalu podjetja. Navedena poslovna deleža bo podjetje DD Elmont zadržalo. Priglasitelj bo po izvedeni koncentraciji imel vse glasovalne pravice in bo tako edini družbenik podjetja DD Elmont (saj so preostali poslovni deleži lastni in v imetju podjetja DD Elmont) ter bo imel izključno kontrolo nad podjetjem.²

4. Glavna dejavnost podjetja C&G je zastopanje, svetovanje in inženiring na področju elektroenergetike, sistemov vodenja in učinkovite rabe energije. Podjetje C&G je v 76,9 % lasti holdinške družbe C&G SKUPINA, investiranje in svetovanje d.o.o., katere lastniki so: Marko Gabrovšek (40 %), Matjaž Cirman (40 %), Darko Sušnik (10 %) in Viktor Lovrenčič (10 %), ter ima v 100 % lasti podjetje C&G ENERGIJA d.o.o. in v 24 % lasti podjetje GRIDPULSE d.o.o.. Podjetje C&G je lastnik 91 % deleža v podjetju SPIRO INŽENIRING d.o.o. Matjaž Cirman je lastnik podjetja 3SOLAR d.o.o., v katerem je Marko Gabrovšek prokurist.
5. Glavna dejavnost podjetja DD Elmont je trgovina, inženiring in proizvodnja električnih naprav in napeljav. Podjetje DD Elmont ima 83 % lastni poslovni delež v osnovnem kapitalu, preostali delež (17 %) pa ima v lasti Ivan Čolak.
6. Koncentracija je bila priglašena pravočasno, ker pa priglasitev ni bila popolna, jo je priglasitelj dopolnil dne 11. 5. 2023.³
7. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah⁴ je bila 22. 3. 2023 plačana upravna taksa po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 EUR.⁵

8.

II. PODREJENOST ZPOMK-1

A Koncentracija

9. V obravnavanem primeru je koncentracija nastala dne 24. 2. 2023 na podlagi sklenitve Prodajne pogodbe med Ivanom Čolakom kot prodajalcem in podjetjem C&G kot kupcem, ki podjetju C&G omogoča pridobitev izključne pravice gospodarskega upravljanja in kontrole nad podjetjem DD Elmont.
10. Takšna pridobitev kontrole nad podjetjem pomeni koncentracijo v smislu druge alineje prvega odstavka 9. člena ZPOMK-2, kar hkrati pomeni, da je izpolnjen tako imenovani pravni pogoj, ki je poleg ekonomskega pogoja, določenega v prvem odstavku 66. člena ZPOMK-2, nujni opredelilni element koncentracije.

² Dokument 3061-8/2023-1, str.7 .

³ Dokument 3061-8/2023-7.

⁴ Uradni list RS, št. 106/10 - upb, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO.

⁵ Dokument št. 3061-8/2023-1, Priloga 1.

B Ekonomski pogoj

11. Letni promet po zadnjih dostopnih finančnih izkazih podjetja priglasitelja v Republiki Sloveniji za leto 2022 je 30.233.431 EUR. Letni promet ciljnega podjetja DD Elmont po zadnjih dostopnih finančnih izkazih pa je v letu 2022 na domačem trgu znašal 5.580.640 EUR . Navedeno pomeni, da je letni promet prevzetega podjetja presegel 1 mio EUR in da je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegel 35 mio EUR. S tem je izpolnjen tudi ekonomski pogoj priglasitve koncentracije iz prvega odstavka 66. člena ZPOmK-2.
12. Podrejenost koncentracije določbam ZPOmK-2 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V primeru koncentracije podjetij C&G in DD Elmont sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je zadevna koncentracija podjetij podrejena določbam ZPOmK-2.

C Pristojnost Agencije

13. Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Uredbe o združitvi ES⁶ nobena država članica ne sme uporabiti nacionalnega prava o konkurenci za katero koli koncentracijo, ki izpolnjuje v 1. členu Uredbe o združitvah določene pragove za razsežnost Skupnosti. Dolžnost Agencije torej je, da za vsako koncentracijo preveri, ali le-ta nima razsežnosti EU.⁷
14. Priglasitelj je navedel, da priglašena koncentracija nima razsežnosti EU. Agencija na podlagi podatkov priglasitelja ter drugih razpoložljivih podatkov ugotavlja, da zadevna koncentracija ne izpolnjuje meril za koncentracijo z razsežnostjo EU, saj so v koncentraciji udeležena in z njimi povezana podjetja v letu 2022 ustvarila čiste prihodke od prodaje v višini 35.814.071 EUR⁸, kar pomeni, da pragovi za obveznost priglasitve koncentracije Evropski komisiji niso doseženi. Izključna pristojnost za izvedbo presoje skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurence je zato na podlagi nacionalnega prava o konkurenci na Agenciji.

III. SKLADNOST KONCENTRACIJE S PRAVILI KONKURENCE

A Upoštevni proizvodni / storitveni trg

15. Iz priglasitve izhaja, da priglasitelj podjetje C & G ustvarja prihodke na trgu Republike Slovenije s sledečimi dejavnostmi: izvajanje storitev za projekte v energetiki, industriji in na področju infrastrukture ter elektroenergetike, sistemov vodenja in učinkovite rabe energije. Temeljno področje delovanja podjetja so storitve in proizvodi za izgradnjo, vzdrževanje in obratovanje energetskih objektov, vključno s storitvami s področja ekologije. Poslovanje priglasitelja je razdeljeno na tri organizacijske enote dejavnosti: inženiring, veletrgovina in lastni proizvodi in storitve. Dejavnosti imajo skupen razvoj, trženje in poslovni sistem.
16. Podjetje DD Elmont je specializirano za izvajanje vseh vrst elektro del na kompleksnih industrijskih objektih. DD Elmont ponuja tudi storitve inženiringa za visokonapetostna (v nadaljevanju: VN) in sredjenapetostna (v nadaljevanju: SN) stikališča in inženiring za

⁶ Uredba Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij, UL L št. 24 z dne 29. 1. 2004 (v nadaljevanju: Uredba o združitvah).

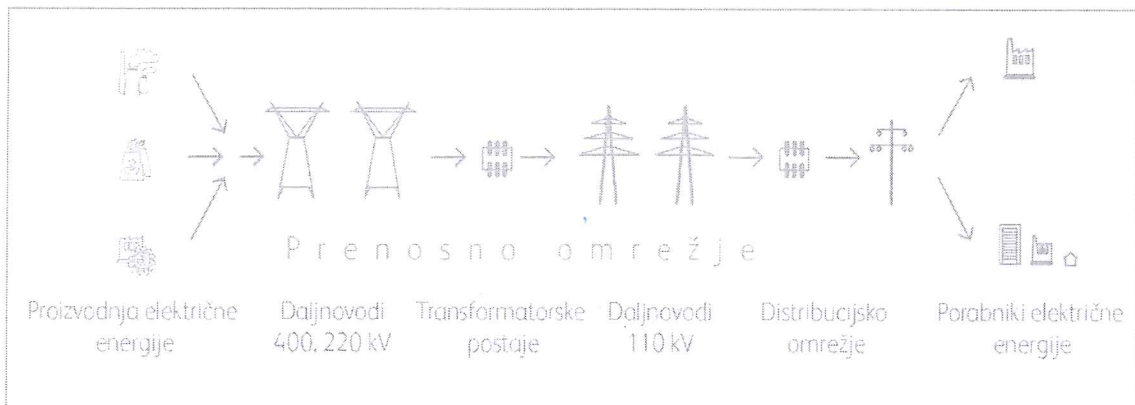
⁷ Sodba Sodišča EU z dne 14. julija 2006 v zadevi Endesa SA proti Komisiji, T-417/05, Zodl. 2006 str. II-2533, točki 99 in 100.

⁸ Dokument 3061-8/2023-1, str. 10.

elektrarne, pri čemer pa je podjetje dejansko izvajalo storitve skoraj izključno za Nuklearno elektrarno (v nadaljevanju: NEK).

17. Slovensko visokonapetostno prenosno omrežje sestavljajo objekti na treh napetostnih nivojih: 400 kV, 220 kV in 110 kV. Namenjeno je prenosu kakovostne električne energije od velikih proizvajalcev električne energije (jedrska elektrarna, termoelektrarne, hidroelektrarne) do distribucijskih omrežij in neposrednih odjemalcev na visokonapetostnem nivoju.

Slika 1: Prenosno omrežje

Vir: Spletna stran Eles.

18. Agencija ugotavlja, da v predmetni koncentraciji prihaja do horizontalnega prekrivanja dejavnosti na ožjem segmentu elektroenergetskega področja, in sicer na trgu stikališč za VN in SN transformacijske postaje in na trgu inženiringa elektrarn, na katerih delujeta obe podjetji C & G in DD Elmont.

Trg inženiringa stikališč za VN in SN transformacijske postaje

19. Iz predloženih podatkov priglasitelja je razvidno, da sta podjetji C & G in DD Elmont na trgu Republike Slovenije dejavni predvsem na trgu elektroenergetskih storitev, predvsem nudita inženiring storitev stikališč za razdelilne transformatorske postaje (v nadaljevanju: RTP) in spuščanje stikališč v pogon. Osnovne naloge RTP so: (i) zbrati dovedeno električno energijo, (ii) transformirati električno energijo na potrebni nivo napetosti oz. toka in (iii) razdeliti električno energijo odjemalcem. Poleg teh nalog ima RTP še dodatne naloge (i) izvedbo stikalnih manipulacij (vklopi, izklopi, preklopi daljnovodov), (ii) zaščito elektroenergetskih naprav in vodov, izvedbo meritev, (iii) krmiljenje in regulacijo, kompenzacijo jalove energije.
20. Storitve trga inženiringa stikališč za VN in SN transformatorske postaje obsegajo načrtovanje, izgradnjo, spuščanje v pogon in vzdrževanje sistemov. Načrtovanje obsega načrtovanje stikališča, ki izpolnjuje določene tehnične zahteve, kot so raven napetosti, tokovna zmogljivost, zmogljivost pri kratkem stiku in okoljski pogoji. Načrtovanje vključuje izbiro ustrezne opreme, kot so transformatorji, odklopniki, ločilke, napetostni in tokovni merilni transformatorji, zaščito in vodenje, ipd. Izgradnja vključuje dobavo in montažo opreme, katera mora slediti določenim postopkom, da se zagotovi pravilna in varna namestitev opreme, ki se potrdi s protokoli spuščanja v pogon stikališča. Vzdrževanje pa vključuje vzdrževanje sistemov stikališča, da se zagotovi varna in zanesljiva uporaba, pregled, testiranje in zamenjavo komponent, ter

identifikacijo in reševanje morebitnih težav, ki se pojavijo med delovanjem.⁹ RTP so sestavljene iz transformatorja, dovodov in odvodov, stikal in naprav za krmiljenje, regulacijo ter upravljanje stikal, merilnih naprav in naprav za zaščito.¹⁰

21. Iz dosedanje prakse Evropske komisije in Agencije izhaja, da predstavljajo stikališča ločen upoštevni trg, pri čemer priglasiatelj meni, da bi bilo potrebno trg nadalje segmentirati in upoštevati, da je jedrska industrija globalno gledano precej specializirana in relativno majhna industrija, kar pomeni, da so strokovnjaki, ki lahko izvajajo storitve na jedrskih objektih specializirani in imajo specifično znanje in izkušnje, ter se za storitve v zvezi z jedrskimi objekti zahtevajo posebna dovoljenja.¹¹ Nuklearna elektrarna namreč predpisuje posebne pogoje za izvajanje storitev na njenem območju. Izvajalci storitev morajo po sklenitvi pogodbe izpolniti *Pogoje za samostojno gibanje in delo v NEK*, zato bi bilo možno trg teh storitev opredeliti kot ločen upoštevni trg.
22. NEK je vključena v 400-kV prenosni elektroenergetski sistem Elektrogospodarstva Slovenije (ELES) in Hrvatske elektroprivrede (HEP), ki preko daljnovodov dobavlja elektriko proti Ljubljani, Mariboru in Zagrebu. Na zahodnem delu nuklearne elektrarne je 110-kV stikališče, na katerega je priključen daljnovod proti plinski elektrarni v Brestanici. Namen tega stikališča je alternativna prednostna dobava električne energije za lastno rabo elektrarne, ko ta ne obratuje in je onemogočena dobava preko 400-kV omrežja. Plinska elektrarna v Brestanici lahko otočno napaja NEK, če ni ostalih zunanjih virov napajanja¹².
23. Agencija ugotavlja, da je prevzeto podjetje specializirano za izvajanje vseh vrst elektro del na kompleksnih industrijskih objektih¹³, ne le v NEK in da na trgu inženiringa stikališč za VN in SN transformacijske postaje ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence in ga Agencija ni dokončno opredelila.

Trg inženiringa elektrarn

24. Dejavnost »inženiring« izvaja poslovno tehnične storitve za izgradnjo tehnoloških projektov v energetiki in industriji, kot so transformatorske postaje, hidroelektrarne, termoelektrarne, kogeneracijske elektrarne, kompresorske postaje za plinovode, centre vodenja procesov, daljnovode in druge energetske objekte. Dejavnost »Inženiring« je nadalje razdeljena na pet področij, vendar bomo obravnavali samo področje inženiring elektrarn.
25. Inženirske storitve za elektrarne vključujejo načrtovanje, izgradnjo in vzdrževanje elektrarn. Elektrarne lahko uporabljajo različne vire energije, kot so fosilna goriva, jedrska energija in obnovljivi viri energije, kot so sončna, vetrna in hidroelektrična energija. Inženirske storitve za elektrarne vključujejo načrtovanje, ki obsega načrtovanje elektrarne - izpolnjevanje določenih tehničnih zahtev, kot so zmogljivost, učinkovitost in izpolnjevanje okoljskih predpisov. Načrtovanje vključuje tudi izbiro ustrezne opreme, kot so generatorji, turbine, kotli in hladilni sistemi. Sledi izgradnja elektrarne, ki vključuje dobavo in montažo opreme, vključno z namestitvijo električnih in mehanskih sistemov, krmilnih in nadzornih sistemov ter varnostne opreme. Postopku namestitve sledi pravilna in varna namestitev naprave. Vzdrževanje pa vključuje zagotavljanje varnega in učinkovitega delovanja elektrarne. Poleg tega vključuje še

⁹ Dokument 3061-8/2023-7.

¹⁰ Odločba Agencije št. 3061-3/2018-9, stran 8.

¹¹ Dokument 3061-8/2023-1, str. 15.

¹² Spletna stran: <https://www.nek.si/kako-deluje-nek/stikalisce>.

¹³ Spletna stran: <https://www.elmont-kk.si/predstavitev.html>.

pregled, testiranje in zamenjavo komponent, pa tudi identifikacijo in reševanje morebitnih težav, ki se pojavijo med delovanjem.

26. Med elektroenergetske inženirske storitve spadajo storitve na električnih in telekomunikacijskih omrežjih, transformatorskih postajah, javni razsvetljavi, ipd.¹⁴ Te storitve navadno vključujejo načrtovanje, projektiranje in vzdrževanje. Priglasitelj je prisoten predvsem na tržišču obeh slovenskih holdingov, ki obsegata vse velike proizvodne vire (HSE in GEN), gradil pa je tudi kogeneracijo TOŠ za Energetiko Ljubljana. V prihodnje so v planu večje rekonstrukcije HE Formin, HE Zlatoličje, HE Doblar, izgradnja HE Mokrice, končuje pa se izgradnja PPE TE-TOL, in tako ocenjuje, da bo ta trg v prihodnje občutno rasel.
27. Glede na to, da prevzeto podjetje DD Elmont večino prometa (90 %) ustvari z izvajanjem storitev na jedrskih objektih NEK, priglasitelj pa na tem trgu ni prisoten, Agencija ugotavlja, da na trgu inženiringa elektrarn ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence, zato le-tega ni dokončno opredelila.

Vertikalno prekrivanje trga dobave proizvodov in storitev elektroenergetske opreme in trga elektromontažerskih del

28. Priglasitelj je v okviru svoje veletrgovske dejavnosti udeležen pri dobavi proizvodov domačih in tujih proizvajalcev na domačem in tujem tržišču za zadovoljevanje potreb elektrogospodarstev, industrijskih in montažnih organizacij. Trži opremo in storitve slovenskih dobaviteljev elektroenergetske opreme; [REDACTED] in je tudi distributer za izdelke in storitve tujih podjetij oziroma distributer proizvodov v dogovoru s slovenskimi podružnicami tujih dobaviteljev: [REDACTED] in drugih. Prevzeto podjetje se ukvarja z elektromontažerskimi deli.
29. Dobava proizvodov za zadovoljevanje potreb elektrogospodarstev, industrijskih in montažnih organizacij predstavlja zgornji trg, elektromontažerska dela pa spodnji trg. Z obravnavano koncentracijo bo prišlo do vertikalne združitve dejavnosti podjetij. Priglasitelj ocenjuje, da njegovi prihodki iz veletrgovske dejavnosti dosegajo največ 5 % njegovega celotnega prometa. Montažerske storitve ciljnega podjetja pa ne dosegajo tržnega deleža višjega od 25 %. Agencija ugotavlja, da je na obeh navedenih trgih v Republiki Sloveniji prisotno večje število konkurentov, zato koncentracija ne bo imela vpliva na dobavo blaga in storitve na teh trgih. Zaradi navedenega Agencija obeh navedenih trgov ni opredelila.

B Geografski trg

30. Priglasitelj meni, da je upoštevni geografski trg stikališč za VN in SN transformatorske postaje najmanj ozemlje Republike Slovenije. Kupci na tem trgu so namreč operaterji prenosnega in distribucijskega omrežja električne energije, ki upravljajo z omrežjem električne energije le na ozemlju Republike Slovenije.
31. Agencija je v eni izmed preteklih presoj koncentracij¹⁵ ugotovila, da so vstopne ovire za vstop na trg stikališč za RTP nizke. Priglasitelj navaja, da se večina javnih razpisov za stikališča za RTP zaradi vrednosti naročil objavi tudi na ravni EU, pri čemer ponudnikom iz tujine pred prijavo na javni razpis na ozemlju RS ni potrebno vzpostavljati distribucijskih sistemov, se oglaševati in

¹⁴ Odločba Evropske komisije, št. M.10314 – Vinci S.A./ Energia y Servicios Dinisa II, odstavek 8.

¹⁵ Odločba Agencije Kolektor IGIN inženiring d.o.o. – EMB Bizant elektromontaža št. 3061-3/2018-9, 54 odst.

podobno. Zaradi načela zagotavljanja enotnega trga EU so v javnih razpisih prepovedani razpisni pogoji, ki bi diskriminirali ponudnike iz drugih držav članic EU,

32. Evropska komisija se je v svojih preteklih odločitvah¹⁶ nagibala, da je geografski relevantni trg elektro inženirskih storitev najmanj ozemlje posamezne države članice, lahko pa je tudi širši. Pri stikališčih je sicer potrebno upoštevati transportne stroške, vendar naj to ne bi bilo ključno za opredelitev trga. Bolj pomemben je varnostni vidik, zaradi katerega naj bi kupci preferirali lokalne dobavitelje. [REDACTED]
[REDACTED]. Navedeno dokazuje, da je lahko upoštevni geografski trg širši kot nacionalen in da ne obstajajo pomembnejše vstopne ovire. Priglasitelj dodaja, da tudi pri drugih večjih projektih v tej dejavnosti trenutno v Sloveniji nastopajo nekatera tuja podjetja (npr. predor Karavanke, drugi tir Divača-Koper), prav tako pa v podjetju NEK navajajo, da so njihovi štirje največji dobavitelji tuja podjetja.¹⁷
33. Geografski trg inženiringa elektrarn je po mnenju priglasitelja moč omejiti na ozemlje Republike Slovenije. Tudi na tem trgu na strani povpraševanja nastopajo javni energetski holdingi (HSE, GEN, NEK), ki gradijo in upravljajo elektrarne samo na področju Republike Slovenije, prav tako na strani ponudbe prevladujejo podjetja s sedežem v Republiki Sloveniji.
34. Glede na to, da koncentracija ne vzbuja resnih pomislekov glede njene skladnosti s pravili konkurence, je Agencija sledila svoji pretekli praksi in upoštevnege geografskega trga ni dokončno opredelila, saj ne glede na to, ali bi upoštevni geografski trg opredelili ožje ali širše ne bi bil izkazan sum glede skladnosti obravnavane koncentracije s pravili konkurence.

C Presoja koncentracije

35. Agencija na podlagi 2. odstavka 10. člena ZPOmK-2 presoja koncentracije zlasti glede na tržni položaj v koncentraciji udeleženih podjetij, njihovo možnost za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevni trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist potrošnikom in ne ovira konkurence.

Trg inženiringa stikališč za VN in SN transformacijske postaje

36. Podjetje C & G na trgu inženiringa stikališč za VN in SN transformatorske postaje nastopa s podizvajalci za celoten obseg inženiring storitev za elektrarne, samo pa izvede le postopke nabave opreme, prav tako ni udeleženo pri montažnih oziroma vzdrževalnih delih. Agencija je preverila tudi dejavnosti, s katerimi se ukvarja ciljno podjetje in ugotovila, da se dejavnosti udeleženk koncentracije in z njimi povezanih podjetij delno horizontalno prekrivajo.
37. V tabeli 1 sta navedena velikost trga in količinski obseg prodaje v koncentraciji udeleženih podjetij ter največjih naročnikov. Iz podatkov v tabeli je razvidno, da je imelo do sedaj največji tržni delež podjetje ELES (52 %), z upoštevanjem planov pa ga od letošnjega leta ne bo imelo več, postopoma se bo zmanjševal in naj bi leta 2025 znašal le še 9,2 %. Povečal se bo tržni delež Slovenskih železnic ([REDACTED]),

¹⁶ Odločba Evropske komisije, št. COMP/M.6642 Eaton Corporation/Cooper Industries, odstavek 31.

¹⁷ Dokument št. 3061-8/2023-21.

distribucijskim podjetjem in drugim akterjem na tem trgu, predvsem zaradi gradnje velikih sončnih elektrarn in baterij.

Tabela 1: Investicije in rekonstrukcije na področju VN in SN transformatorskih postaj (v mio EUR) na trgu Republike Slovenije v obdobju 2019 - 2025

Leto	ELES		Distribucijska podjetja		Slovenske železnice		Ostali		Skupaj
	mio	%	mio	%	mio	%	mio	%	
2019 ¹	22,8	52	7,0	16	4,0	9,1	10,0	22,8	43,8
2020 ¹	25,7	55	7,0	15	4,0	8,6	10,0	21,4	46,7
2021 ¹	16,8	44,4	7,0	18,5	4,0	10,6	10,0	26,5	37,8
2022 ²	14,4	39,6	8,0 ³	22	4,0	11	10,0	27,5	36,4
2023 ²	13,9	31,7	9,0 ³	20,5	[5-10]	[10-20]	[10-20]	[30-40]	[40-50]
2024 ²	12,5	24,8	9,0 ³	17,8	[10-20]	[20-30]	[10-20]	[20-30]	[50-60]
2025 ²	9,2	19,1	10,0	20,7	[10-20]		[10-20]	[30-40]	[40-50]

* [redacted]

** [redacted]

Vir: (1) Poročilo, Letni plan ELES (www.eles.si)

(2) Razvojni načrt omrežja ELES (2021-2030)

(3) SODO plan za obdobje 2021-2030

38. V tabeli 1 so predstavljeni zneski investicij in rekonstrukcij na področju VN in SN transformatorskih postaj v Republiki Sloveniji v obdobju od 2019 do 2025. Ocena je narejena na podlagi letnih poročil, iz katere je moč razbrati, da je imelo v letih 2019 – 2022 največji delež (52 %) podjetje ELES, in sicer je v investicije oz. rekonstrukcije vložilo leta 2019 22,8 mio €, medtem, ko so druga distribucijska podjetja vložila le 7 mio €, Slovenske železnice 4 mio € in ostali 10 mio €. V naslednjih treh letih je podjetje ELES najprej povečalo investicije, in sicer je leta 2020 vložilo 25,7 mio € (55 %), leta 2021 pa zmanjšalo na 16,8, mio € (44,4 %), in leta 2022 na 14,4 mio € (39,6 %). Vsi ostali investitorji vlagajo približno enake zneske. Če pa pogledamo, kakšen je plan investicij in rekonstrukcij na tem trgu, pa lahko vidimo, da bo ELES v naslednjih treh letih vlagal veliko manj kot v preteklosti, vsi ostali pa več, predvsem zaradi planirane gradnje velikih sončnih elektrarn in baterij.

Tabela 2: Ocena trga inženiringa stikališč za VN in SN transformatorske postaje v obdobju 2020 - 2022 v RS (niso upoštevana SN stikališča, ki jih distribucijska podjetja izvajajo sama)

Podjetja	2020		2021		2022	
	mio €	%	mio €	%	mio €	%
C&G	[0-5]	[5-10]	[5-10]	[10-20]	[5-10]	[10-20]
DD ELMONT	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
ZDRUŽENO PODJETJE	[0-5]	[5-10]	[5-10]	[10-20]	[5-10]	[10-20]
██████████	[20-30]	[50-60]	[20-30]	[50-60]	[20-30]	[50-60]
██████████	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
██████████	[5-10]	[10-20]	[0-5]	[5-10]	[0-5]	[5-10]
██████████	[0-5]	[5-10]	[0-5]	[10-20]	[0-5]	[5-10]
Ostali	[0-5]	[5-10]	[0-5]	[5-10]	[0-5]	[5-10]
SKUPAJ	[40-50]	100	[30-40]	100	[30-40]	100

Vir: ocena priglasielja in podatki pridobljeni od konkurenčnih podjetij.¹⁸

39. Priglasitelj je na podlagi investicij podal oceno trga inženiringa stikališč za VN in SN transformatorske postaje za pretekla 3 leta, Agencija pa je pridobila podatke konkurenčnih podjetij. Iz tabele 2 je razvidno, da je največ inženiringa stikališč opravilo podjetje ██████████ d.o.o., in sicer 28 mio eur v letu 2020, kar predstavlja [50-60] % delež ██████████ v letu 2021 ali [50-60] % delež, ter ██████████ v letu 2022 ali [50-60] % delež. Podjetju ██████████ v letu 2020 sledijo podjetja ██████████ s [10-20] % deležem investicij, in ██████████ s [5-10] % deležem investicij. Na trgu je še več investitorjev, katerih deleži pa so manjši od 1 mio eur. V letu 2021 imajo največji trije akterji na tem trgu naslednje deleže: [50-60] % ██████████ [10-20] % C & G in ██████████ [10-20] % delež, v letu 2022 pa [60-70] % ██████████ [10-20] % C & G in 8 % ██████████ ter 50-10] % ██████████ Ostala podjetja imajo tržne deleže manjše.

40. Priglasitelj utemeljuje koncentracijo na trgu inženiringa stikališč za VN in SN transformatorske postaje s tem, da bo lahko sedaj zaokrožil ponudbo, kar mu bo omogočilo oblikovanje ponudbe, ki bo lahko bolj osredotočena na preference potrošnika. Tržni delež združenega podjetja bo po koncentraciji znašal okoli 15 % na trgu inženiringa stikališč za VN in SN transformatorske postaje v RS, kar pomeni, da povečanje tržnega deleža (za 0,5 %) v koncentraciji udeleženih podjetij ne bo tolikšno, da bi lahko prišlo do bistvenega zmanjšanja učinkovite konkurence na tem upoštevem trgu.

Trg inženiringa elektrarn

41. Na trgu inženiringa elektrarn delujeta obe podjetji C & G in DD Elmont. Priglasitelj v nadaljevanju podaja svojo oceno velikosti trga ter količinski obseg prodaje, Agencija pa je pridobila podatke največjih naročnikov. V podatkih niso vključena gradbena dela in ostale storitve, ocenjena pa je

¹⁸ Dokumenti št. 3061-8/2023-11, 3061-8/2023-12, 3061-8/2023-13, 3061-8/2023-14, 3061-8/2023-15, 3061-8/2023-16, 3061-8/2023-17.

vrednost glavne opreme (turbine, generatorji, sončne celice, vetrne turbine) ter pripadajoče elektro-strojne opreme za izgradnjo, vključno z montažo in spuščanjem v pogon.

Tabela 3: Strošek investicij in rekonstrukcij na področju inženiringa elektrarn

Leto	HSE mio €	GEN mio €	Ostalo* mio €	SKUPAJ mio €
2019	[30-40]	[30-40]	[10-20]	[70-80]
2020	[30-40]	[30-40]	[10-20]	[70-80]
2021	[30-40]	[30-40]	[10-20]	[80-90]
2022	[40-50]	[20-30]	[10-20]	[80-90]
2023	[40-50]	[30-40]	[10-20]	[90-100]

Vir. ocena prigrasitelja.

*Ostalo = velike sončne, baterijske, vetrne elektrarne itd.

42. Tabela 3 prikazuje strošek investicij in rekonstrukcij na trgu inženiringa elektrarn za obdobje od leta 2019 do 2021 v Republiki Sloveniji, na podlagi katerih so izračunani tržni deleži podjetij, ki delujejo na tem upoštevnem trgu.

Tabela 4: Ocena velikosti trga inženiringa elektrarn, obsega prodaje in tržnih deležev v RS v obdobju 2020 - 2022

Podjetja	2020		2021		2022	
	mio €	%	mio €	%	mio €	%
C&G	[5-10]	[5-10]	[5-10]	[5-10]	[10-20]	[10-20]
DD ELMONT	[5-10]	[5-10]	[5-10]	[5-10]	[5-10]	[5-10]
ZDRUŽENO PODJETJE	[10-20]	[10-20]	[10-20]	[10-20]	[10-20]	[20-30]
[REDACTED]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
[REDACTED]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
[REDACTED]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
[REDACTED]	[20-30]	[20-30]	[20-30]	[20-30]	[0-5]	[5-10]
[REDACTED]	[0-5]	[0-5]	[5-10]	[5-10]	[0-5]	[0-5]
[REDACTED]	[0-5]	[2-4]	[0-5]	[0-5]	[5-10]	[9-10]
[REDACTED]	[0-5]	[5-10]	[0-5]	[5-10]	[5-10]	[5-10]
Ostali	[30-40]	[40-50]	[20-30]	[30-40]	[40-50]	[40-50]
SKUPAJ	[70-80]	100	[70-80]	100	[70-80]	100

Vir: ocena prigrasitelja in podatki pridobljeni od konkurenčnih podjetij.¹⁹

43. Tabela 4 prikazuje oceno tržnih deležev podjetij, ki se ukvarjajo z inženiringom elektrarn v Republiki Sloveniji. V obdobju 2020 do 2022 je izvedlo največ inženiringa elektrarn podjetje [REDACTED]. V obravnavanem obdobju so vložili približno [REDACTED].

¹⁹ Dokumenti št. 3061-8/2023-11, 3061-8/2023-12, 3061-8/2023-13, 3061-8/2023-14, 3061-8/2023-15, 3061-8/2023-16, 3061-8/2023-17.

²⁰ [REDACTED].

[10-20] mio eur na leto, kar predstavlja [20-30] % delež, (razen zadnje leto: [0-5]mio eur). V letu 2022 pa je z investicijami v vrednosti [10-20] mio eur doseglo [10-20] % delež podjetje C & G. Sledi Petrol z [10-20] % deležem, HSE Invest s [0-5] % deležem, DD ELMONT in Metka s [5-10] % deležem, Energomont d.d. in Esotech d.d. z [0-5] % deležem, ter »Ostali«, katerih delež znaša kar [40-50] %. Iz pridobljenih podatkov lahko sklepamo, da je na tem trgu veliko konkurentov.

44. Tržni delež združenega podjetja bo po koncentraciji znašal okoli [20-30] % na trgu inženiringa elektrarn, vendar bo [5-10] % [REDACTED], da povečanje tržnega deleža na trgu inženiringa ne bo tolikšen, da bi lahko prišlo do bistvenega zmanjšanja učinkovite konkurence v RS na tem upoštevem trgu. Tako mnenje so podali tudi nekateri konkurenti združenega podjetja. Poleg navedenega pa se pojavlja vse več sončnih elektrarn, kar pomeni, da bo ta trg v prihodnje občutno rasel.

Vertikalno prekrivanje trga dobave proizvodov in storitev elektroenergetske opreme in trga elektromontažerskih del

45. Priglasitelj je v okviru svoje veletrgovske dejavnosti elektroenergetske opreme vključen v dobavo proizvodov, s katerimi oskrbuje elektrogospodarstva ter industrijska in montažna podjetja z izdelki in storitvami slovenskih in tujih dobaviteljev. Ta dejavnost priglasitelja predstavlja zgornji trg, elektromontažerska dela, s katerimi se ukvarja prevzeto podjetje pa DD Elmont, pa predstavljajo spodnji trg.
46. Priglasitelj ocenjuje, da ima nizek tržni delež (5 %) na trgu veleprodaje elektroenergetske opreme in da bo s koncentracijo pridobljen 23 % tržni delež na trgu elektromontažerskih del v Republiki Sloveniji. Zato je Agencija v nadaljevanju analizirala, ali bi lahko predmetna koncentracija povzročila izključevanje konkurentov pri dostopu do surovin in izključevanje pri kupcih ter ugotovila, da bo združeno podjetje nekoliko okrepilo svojo tržno moč na trgu veletrgovske dejavnosti elektroenergetske opreme in na trgu elektromontažerskih del, vendar na nobenem segmentu trgu ne bo moglo priti do zaprtja dostopa do trga ter posledično do dviga cen združenega subjekta. Na obeh navedenih trgih je prisotno večje število konkurentov ([REDACTED]) zato se izbira za končnega potrošnika kot posledica koncentracije ne bo zmanjšala in koncentracija ne bo imela vpliva na dobavo blaga in storitve na teh trgih. Tudi iz prakse Evropske komisije izhaja, da Komisija verjetno ne bo izrazila pomislekov glede usklajenih ali neusklajenih nehorizontalnih združitve, če bo tržni delež novega subjekta po združitvi na vsakem od zadevnih trgov znašal manj kot 30 %²¹. Vertikalne združitve pomenijo grožnjo učinkoviti konkurenci samo v primeru, če ima združen subjekt precejšnjo stopnjo tržne moči (ki ni nujno prevladujoči položaj) na najmanj enem od upoštevanih trgov.

IV. ZAKLJUČEK

Na podlagi posredovanih podatkov priglasitelja in ob upoštevanju javno dostopnih podatkov ter drugih razpoložljivih podatkov Agencija ugotavlja, da v zvezi z obravnavano koncentracijo pridobitve deleža podjetja C & G v osnovnem kapitalu podjetja DD Elmont ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence. Koncentracija ne bo povzročila bistvenega omejevanja učinkovite konkurence na ozemlju Republike Slovenije. Agencija zato koncentraciji,

²¹ Glej točko 25 Smernic o presoji nehorizontalnih združitve na podlagi uredbe Sveta o nadzoru koncentracij podjetij, Uradni list EU C 265/6 z dne 18. 10. 2008.

na podlagi tretjega odstavka 70. člena ZPOMK-2, ne nasprotuje in izjavlja, da je skladna s pravili konkurence.

V. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku²² mora organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz druge točke izreka.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Postopek vodila:
Karmen Oderlap

Andrej Matvoz
PRESEDNIK SENATA

Vročiti:

- C&G zastopanje, svetovanje in inženiring d.o.o., Riharjeva ulica 38, 1000 Ljubljana – po pooblaščenju: **Odvetniška družba Rojs, Pelhan, Prelesnik & partnerji o.p., d.o.o., Tivolska cesta 48, 1000 Ljubljana**

Vložiti:

- Zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

Objaviti:

- Izrek odločbe se objavi na spletni strani Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence.

²² Uradni list RS, št. 24/06 – upb, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – Zdeb.